

Šta je identitet?

Koren reči identitet se može naći u latinskim rečima idem (isto) i identidem (ponovljeno), dok imenica identitas u klasičnom latinskom jeziku ne postoji, ali se u sholastičkim raspravama o prirodi svetog Trojstva ona koristi kao prevod grčke reči tautotes (koja sadrži autos što znači sebe i sam). Aristotel nju koristi u parabolama o prijateljstvu zanovanom na istom poreklu, a Platon govori o ujedinjenju u ljubavi i deljenju istog identiteta. Ovom prilikom neće biti rasprave o značenju koji se reči identitet pridaje u matematici i logici.

U novovekovnoj filozofiji, Dejvid Hjum se među prvima vraća upotrebi ovog pojma i daje mu značenje koje on i danas ima u individualnoj i razvojnoj psihologiji, a to je identitet kao personalni identitet, jedinstvo ličnosti u toku određenog vremena odnosno reč je o subjektu koji je svestan kontinuiteta svog postojanja. U mikrosociološkim istraživanjima Erving Gofman razlikuje personalni i socijalni identitet koji predstavljaju odnos drugih prema pojedincu o čijem je identitetu reč i ego identitet koji je pre svega subjektivan i mora biti proživljen od individue. Materijal na osnovu kojeg se stvaraju ove slike je isti, ali pojedinac (o kome je reč) ima veću slobodu u tom procesu. Krapman navodi 4 individualne sposobnosti (koje on naziva ja-funkcijama) koje su neophodne za uspešan razvoj identiteta. To su empatija (sposobnost da se položi shvati iz perspektive partnera), distanca (unošenje vlastitih očekivanja i očekivanja drugih u interiorizovane društvene uloge), ambiguitetna tolerancija (istražavanje u interakciji uprkos svesti o samo delimičnom zadovoljavanju očekivanja) i komunikativna kompetencija (postavljanje vlastitih zahteva na osnovu preispitivanja očekivanja drugih).

Čarl Kuli ovo naziva «efektom ogledanja» i smatra da su za to neophodna dva uslova: doživljavanje sebe u iskustvu drugoga i pamćenje ranijeg delovanja drugog u odnosu na sebe.

E. Erikson i Lisjen Paj kasnije proširuju ovaj termin sa mikrosociološkog nivoa na kolektive, odnosno velike grupe poput nacija. Paj ovaj termin stavlja u kontekst različitih tipova političkih kultura i na taj način otvara put savremenom značenju pojma kulturni identitet kao kolektivne svesti/pripadnosti zasnovane na spoznaji nekih zajedničkih odrednica (jezik, rasa, teritorija, religija...) koje u datoj situaciji predstavljaju osnov poistovećivanja (identifikacije). Nasuprot tome, Piter Berger i Tomas Lukman odbijaju ovo označavanje kolektivne svesti i insistiraju na subjektivnoj realnosti i individualnoj svesti i izričito uspostavljaju distancu u odnosu na pojmove nacionalna duša i nacionalni karakter koje smatraju racionalizacijama stereotipa (pozitivnih ili negativnih). Iako mu osporavaju teorijsku zasnovanost, ne poriču mu i postojanje, ali smatraju da je to empirijska generalizacija sa predteorijskom vrednošću.

Pjer Snihr obogaćuje koncept identiteta uvodeći pored istorijske komponente (na koju prvi ukazuje Gi S. Metro) još dve pa tako razlikuje 3 aspekta: istorijski (na nasleđu zasnovan), projektni (manje ili više jasno razvijena predstava budućnosti) i proživljeni identitet (odraz svakodnevnice i savremenog načina života). Iako postoje različiti pristupi problemu drugog (H. G. Gadamer, O. Lafonten i Dival), ne poriče se njegov konstitutivni značaj. Iz ove perspektive identitet se može izvesti iz različitosti u odnosu na drugog («neidentičnosti») ili pak te granice mogu podstaći stvaranje identiteta (primer Švajcarske).

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com